

Indiens Vita revolution går i kvav

Av Devinder Sharma

Alarmklockorna ringde tydligen inte tillräckligt högt. Importen av 17.000 ton mjölkpulver från Danmark, utan tullskydd, sedan ett par år tillbaka, har formligen lett till ett politiskt uppror i det mest framstående jordbruksområdet i Indien - delstaten Punjab. Kravet på en höjning av importtullarna dränktes av en högljudd kör bestående av landets ledande ekonomer, vilka alltid blir upprörda närhelst det vidtas några som helst åtgärder till skydd för landets bönder. Ett ulovat skydd för den inhemska mejerinäringen, vilken ger miljoner mjölkbönder sin försörjning, glömdes snabbt bort.

Under politiskt tryck, utlovade regeringen ett tullskydd i två nivåer mot mjölkimporten, vilket löfte regeringen nu finner svårigheter i att infria. I vilket fall som helst, att påföra en 60-procentig tullsats på de sista 7.000 ton av mjölkpulverimport (efter att ha tillåtet en 15-procentig tullsats på de första 10,000 ton) kommer inte att stoppa importflödet. Men ändå är ekonomerna olyckliga över att dessa åtgärder kan komma att minska möjligheterna för västvärldens mjölkproducenter att tjäna pengar!

Hur som helst har mejerinäringen åter tvingats gripa till vapen. Den här gången anar den indiska mejerinäringen en omfattande konspiration i de dominerande utländska aktörernas dumpning av smörfett i Indien. New Zealand, med ett importutrymme till Indien på 12,000 ton smörfett, har redan dumpat stora kvantiteter smörfett i Indien. Också efter att ha betalat en importtull på 35.2 procent, har det importerade smörfettet kostat mindre än 1.000 US \$ per ton mot det rådande världsmarknadspriset på 1.300 US \$ per ton. Enkelt uttryckt, är New Zealand's smörfett 15 rupies billigare per kg, och säljs för 64.54 rupies per kg jämfört med det rådande internationella priset på 87.40 rupies per kg. Och detta t.o.m. när New Zealand hävdar att landet inte ger något stöd alls till sina mjölkbönder.

Det sammanbrott som drabbade den inhemska smörfettsnäringen kom därför inte som någon överraskning. Smörfettspriset före den senaste importvågen låg runt 100 till 120 rupies per kg, och har alltså sjunkit med mellan 10 och 15 procent. Medan konsumenterna naturligtvis är glada får bönderna betala priset. Eftersom de indiska mjölkbönderna får betalt efter fettnihålllet i mjölken har de redan tappat 15 procent av mjölkpriset.

Samtidigt med att importen flödade, var finansminister Yashwant Sinha i färd med att redogöra för sin budget år 2002-03. Vad han emellertid inte förklarade var att ett av de viktigaste besluten som han la fram i budgeten var början till slutet för mjölkkooperativen. . Beslutet att ändra Mjölkregeringsförordningen från 1992 (MMPO) liksom att ta bort restriktionerna kring nyetablering av mejerier blir dödsstöten för mjölkkooperativen, en sektor som ger ekonomisk trygghet för 80 miljoner människor, huvudsakligen kvinnor på landsbygden. Avregleringsbeslutet innebär att privata företag nu kan starta mejerier som kan processa mer än 10.000 liter om dagen utan att behöva registrera någon 'milk shed' area. Vad som nu händer med den största kooperativa rörelsen i landet, den inom mjölksektorn, är en läxa att lära för andra kooperativa initiativ.

Det är inte en brist på mjölk i landet som efterfrågar en ökande import för att möta ett ökande behov. Tvärtom har Indien under senare år utvecklats till världens största mjölkproducenten med en produktion av 81 miljoner ton under 2000-01. Nästan 10 miljoner ton mer än de 72 miljoner ton som produceras i USA. Emellertid karaktäriseras indisk mjölkproduktion, i kontrast till de flesta andra mjölkproducerande länder, av miljoner små marginaliserade bönder, inklusive jordlösa mjölkproducenter för vilka mejerihantering inte bara är en affärsverksamhet, utan också deras huvudsakliga arbete och inkomstkälla. Å andra sidan genererar mjölkproduktionen mer än 20 procent av jordbrukarinkomsten i de mer industrialiserade ekonomierna.

I Indien har det tagit nästan 30 år att nå självförsörjning inom mjölkproduktionen och att bli världens största mjölkproducent. Ända sedan sjösättningen av Operation Flood 1969-70, före vilket indisk mjölkproduktion befann sig en hopplös situation, har målet varit att organisera bönderna i ett nätverk av små kooperativ, ägda och kontrollerade av bönderna själva, i en intelligent blandning av politiska åtgärder som motiverade bönderna att förbättra och höja produktionen. Mer än 80 miljoner mjölkbönder, huvudsakligen kvinnor, är medlemmar i 60.000 mjölkkooperativ. Mjölkkooperativen är den väg som fört miljoner fattiga i Indien ut ur fattigdomen.

Och nu har, the National Dairy Development Board (NDDB), den organisation som varit spjutspetsen i Indiens vita revolution, misslyckats med att stå upp och föra miljoner kooperativa mjölkbönders talan, vilkas hela existens därigenom står på spel. Genom Dr Verghese Kuriens avgång, de indiska mjölkkooperativens starke man, har förmodligen NDDB totalt tappat kraften. Och möter inte längre respekt för sin främsta uppgift att värna självförsörjningstanken. Faktum är

att regeringen genom alla förändringar i regelverken omintetgör de goda värden som den vita revolutionen skapat. Utan att regeringen inser att den samtidigt med avvecklingen av NDDB offerar försörjningsmöjligheterna för miljoner små och marginaliserade bönder på marknadsekonomis altare.

För att återgå till frågan om handel så är Indien troligen den enda stora mjölkproducenten i världen med en försumbar andel av internationell handel med mejeriprodukter. Med sina 81 miljoner ton mjölkproduktion, har Indiens export av mjölkpulver och smör sällan överskridit några enstaka hundra ton. Som en kontrast kan nämnas att världens största exportör, New Zealand, med en årlig mjölkproduktion av ungefär 12 million ton, exporterar ungefär 4.5 million ton mjölkpulver. Indiens enorma marknad lockar I-länderna, med sin överproduktion och sina relativt små hemmamarknader, att satsa på subventionerad export till Indien.

Även innan WTO började hävda sitt mandat hade den indiska regeringen lekt med tanken att öppna den enorma indiska marknaden för oreglerad import av mjölkpulver och mejeriprodukter. Som en följd av regeringens liberaliseringspolitik sattes mjölkpulver, som tidigare stått på en lista under restriktioner (för import), på en öppen lista utan restriktioner. Med en import av mjölkpulver som för två år sedan nådde gränsen för all time high 17,000 ton, och det med noll i importtullar, äventyrar MNCs (Multi National Companies) "öppna dörren politik" hela den nationella indiska mjölkproduktionen. Trots importen har mjölkpriset till konsument ökat, syntetisk och falsk mjölk har också överflödat marknaden, och som om det inte vore nog så har mjölk tagits från undernärda barn och hamnat hos den burgna medelklassen i form av högkostnadsprodukter som choklad och glass.

Omvandlandet av non-tariff barriers till fasta tullsats under WTO har tvingade Indien att binda importen av mjölkpulver vid tullfrihet. Detta för att mjölkpulver blivit kvar på på listan för restriktioner och därför saknade non-tariff barriers eller det som även kallas kvantitativa restriktioner (QRs). Som jämförelse kan nämnas att Nya Zeeland hävdar en 12-procentig importtull och USA och EU har en fastställd tullsats på respektive 865 US \$ och 1,188 US\$ per ton. Importen av mjölkpulver från Danmark var till exempel kontrakterad till 1,400 US \$ per ton, detta när USA och EU subventionerar exporten med 1,028 US \$ respektive 959 US \$ per ton. Importpriset med hänsyn taget till de inbyggda subventionerna är således lägre än produktionskostnaden för ett ton mjölkpulver i Indien.

Logiken bakom att tillåta MNCs att importera mjölkpulver, utan matchande tullaavgifter, är svår att fatta, när I-ländernas regeringar utger massiva subventioner. Producentstödsekvivalenten (PSE), som mäter de sammanlagda subventionerna som en procentsats på värdet av den mjölk som produceras, låg 1997 på 82 procent för Japan, 59 procent för Kanada, 54 procent för EU, 47 procent för USA och 23 procent för Australien. Den subvention på 811 US \$ per ton för mjölkpulver som EU uppgav för 1998 och de 875 US \$ per ton som USA gav i subventioner i sitt mejeri-exportprogram utgjorde cirka 55 procent av det rådande internationella priset 1.500 US \$ per ton samma år.

På den höga nivån ligger subventionerna för producenterna i I-länderna så även med den överenskomna reduktion av subventionerna kan EU och USA fortsätta sin överproduktion och dumpa sin kraftigt subventionerade mjölk och sitt mjölkpulver i de godtrogna U-länderna, vilka saknar mekanismer för att skydda sina små mjölkproducenter. Tecknen i skyn är alltså olycksbådande. Kraftigt subventionerad mjölkimport som överflödar Indien kommer att leda till ökad marginalisering av miljoner mjölkproducenter. Tusentals mjölkkooperativ, vilka bokstavligen hade vunnit fattigdomskampen och ekonomisk frigörelse kommer att kollapsa på grund av billig och kraftigt subventionerad import

(Devinder Sharma is a food and trade policy analyst)